

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Lietā Nr. [..]

[..]
eAdrese

Lēmums

Rīgā, 28.08.2025.

Nr. [..]

Par korektīvā līdzekļa piemērošanu

[1.] Datu valsts inspekcija (turpmāk – Inspekcija) saņēma [..] (turpmāk – Datu subjekts) 2025. gada 30. janvāra sūdzību (turpmāk – Sūdzība) ar pielikumiem¹ par [..] ārsta palīdzes [..] nepamatoti veikto Datu subjekta personas un veselības datu apstrādi vienotajā veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmā (turpmāk - E-veselības sistēma).

No Sūdzībai pievienotas [..] 2024. gada 31. oktobra vēstules [..] izrietēja, ka [..] veica pārbaudi par Sūdzībā minēto un konstatēja, ka ir noticis Datu subjekta personas un veselības datu aizsardzības pārkāpums, proti, ka [..] bez tiesiskā pamata ir veikusi Datu subjekta personas un veselības datu apstrādi (aplūkošanu) E-veselības sistēmā 2023. gada 31. augustā un 2023. gada 4., 5., 6. un 7. septembrī.

[2.] Nolūkā pārliecināties par Datu subjekta veiktās datu apstrādes tiesiskumu un saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – Datu likums) 4. panta pirmās daļas 1. punktu un 5. panta pirmās daļas 1. punktu, Vispārīgās datu aizsardzības regulas² (turpmāk – Datu regula) 57. panta 1. punkta a), f) un h) apakšpunktu un 58. panta 1. punkta a), d), e) apakšpunktu tika veiktas turpmākās darbības un noskaidrota sekojošā informācija.

[2.1.] 2025. gada 1. aprīlī tika uzsākta pārbaudes lieta Nr. [..] par [..] E-veselības sistēmas lietotājas [..] nepamatoti veikto Datu subjekta personas un veselības datu apstrādi (aplūkošanu) E-veselības sistēmā.

[2.2.] Inspekcijas 2025. gada 1. aprīļa vēstulē³ [..] tika aicināta sniegt pārbaudei nepieciešamu informāciju par veiktās Datu subjekta personas datu apstrādes tiesisko pamatu un nolūku, iespējamā datu aizsardzības pārkāpuma raksturu un cēloni, kā arī [..] veiktajiem datu aizsardzības pasākumiem.

[2.3.] [..] sniedza savus paskaidrojumus 2023. gadā 23. aprīļa vēstulēs⁴, norādot, ka Datu subjekts nav saņēmis jebkādu veselības aprūpes pakalpojumu pie [..] vai [..], ka datu apstrāde notika bez tiesiskā pamata. [..] incidentu kvalificēja kā personas datu aizsardzības pārkāpumu, par ko

¹ Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 30. janvārī ar Nr. [..]

² Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 (2018. gada 27. aprīlis) par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

³ Inspekcijā reģistrēta ar Nr. [..] *Par pārbaudes uzsākšanu un informācijas pieprasījumu*

⁴ [..] vēstules Nr. [..] (Inspekcijā saņemtas 2025. gada 23. aprīlī un 2025. gada 7. maijā ar [..])

sagatavoti un iesniegti Inspekcijai personas datu aizsardzības pārkāpuma pārbaudes materiāli. No iesniegtajiem materiāliem, izriet, ka [...] datu aplūkošana E-veselības sistēmā veica nevis ārstniecības mērķa sasniegšanai, bet lai pārbaudītu Datu subjekta prombūtnes darbā iemeslu, t.i. vai Datu subjektam ir atvērta darbnespējas lapa, jo tas bija nepieciešams darba procesā.

E-veselības sistēmas piekļuves tiesības [...] tika piešķirtas, pamatojoties uz [...] vadītāja pieteikumu - kā ārsta palīgam.

[2.4.] No [...] iesniegtajiem auditācijas ierakstiem secināms, ka ārstniecības persona – [...] Datu subjekta profilā E-veselības sistēmā:

1) 2023. gada 31. augustā plkst. 11.14 – 11.16 vairākkārt ir veikusi šādas darbības - “Pacienta kartes iegūšana”, “Darbnespējas lapu meklēšanas atbilde”, “Atbilde ar darbnespējas lapas datiem”.

2) 2023. gada 4. septembrī plkst. 09.02 – 09.04 ir veikusi šādas darbības “Pacienta kartes iegūšana”, “Darbnespējas lapu meklēšanas atbilde”, “Atbilde ar darbnespējas lapas datiem”.

3) 2023. gada 5. septembrī plkst. 08.26 – 08.35 vairākkārt ir veikusi šādas darbības - “Pacienta kartes iegūšana”, “Darbnespējas lapu meklēšanas atbilde”, “Atbilde ar darbnespējas lapas datiem”, “Receptes datu saņemšana”.

4) 2023. gada 6. septembrī plkst. 13.46 – 13.47 ir veikusi šādas darbības “Pacienta kartes iegūšana”, “Darbnespējas lapu meklēšanas atbilde”, “Atbilde ar darbnespējas lapas datiem”.

5) 2023. gada 7. septembrī plkst. 14.05 – 14.06 ir veikusi šādas darbības “Pacienta kartes iegūšana”, “Darbnespējas lapu meklēšanas atbilde”, “Atbilde ar darbnespējas lapas datiem”.

[2.5.] Inspekcija vērsās ar informācijas pieprasījumiem⁵ pie E-veselības sistēmas uzturētāja - SIA "Latvijas Digitālās veselības centrs" (turpmāk – LDVC).

LDVC 2025. gada 26. maijā⁶ vēstulē norādīja, ka pie darbības “Pacienta kartes iegūšana” ārstniecības persona piekļuva šādiem Datu subjekta personas datiem - *identifikators (personas kods), vārds, uzvārds, dzimšanas datums, vecums, dzimums, adrese*; pie darbības “Receptes datu saņemšana” ārstniecības persona piekļuva *informācijai par Datu subjektam izrakstītajām receptēm – receptes ID numurs, izrakstīšanas datums, derīguma termiņš, statuss, dati par ārstniecības personu, zāļu nosaukums, forma un cita informācija atkarībā no receptes veida*. Savukārt, veicot darbību “Darbnespēju lapu meklēšanas atbilde” ārstniecības persona iegūst darba nespējas lapu (turpmāk – DNL) sarakstu un piekļūst šādiem datiem: *DNL saņēmējs (vārds, uzvārds, personas kods), DNL reģistrācijas numurs, DNL tips (A, B), DNL veids (piem., pirmreizēja), ārstniecības iestādes nosaukums, DNL statuss (atvērta, slēgta), DNL atvēršanas un slēgšanas datums, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pieprasījuma datums*. Saņemot “Atbilde ar darbnespējas lapas datiem” piekļūst šādiem konkrētiem DNL datiem: *DNL reģistrācijas numurs, DNL statuss (atvērta vai slēgta), DNL atvēršanas un slēgšanas datums, darba nespējas periods (dienu skaits), atbildīgās personas par DNL atvēršanu vārds, uzvārds, ārstniecības iestādes nosaukums, DNL saņēmējs (vārds, uzvārds, personas kods, dzimums, dzīvesvietas adrese), DNL veids (piem., pirmreizēja), pārejošas darba nespējas cēloņi un pamatojums nesūtīt pie ārsta speciālista, dati par nosūtīšanu Valsts ieņēmumu dienestam un VSAA, DNL slēgšanas dati*.

[2.6.] Inspekcija, izvērtējot [...] un LDVC Lietā sniegto informāciju, 2025. gada 11. jūnija vēstulē⁷ aicināja [...] sniegt savus paskaidrojumus Lietā.

[2.7.] [...] sniedza savus paskaidrojumus 2024. gada 25. jūnija atbildes vēstulē (turpmāk – Atbildes vēstule)⁸.

[3.] Administratīvā akta adresāta viedokļa noskaidrošanas procesā Inspekcija konstatē turpmāko.

⁵ Inspekcijas 2025. gada 1. aprīļa vēstule Nr. [...] Par informācijas pieprasījumu

⁶ LDVC vēstule Nr. [...] Par atbildes sniegšanu (Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 26. maijā ar Nr. [...])

⁷ Inspekcijā reģistrēta ar Nr. [...] Par informācijas pieprasījumu

⁸ Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 25. jūnijā ar Nr. [...]

[..] paskaidroja, ka pieslēdzās E-veselības sistēmai ar nolūku tikai pārbaudīt apstākli, vai Datu subjektam ir atvērta aktuāla darbnespējas lapa, minēto informāciju palūdza noskaidrot medicīniskās daļas vadītājs, jo Datu subjekts nav ieradies darba vietā un neinformēja par neierašanās iemesliem darba devēju, bet bija nepieciešams sastādīt darba grafiku. 2023. gada 31. augustā vēl nebija spēkā esošas darbnespējas lapas, tāpēc veica pārbaudi atkāroti līdz pat 2023. gada 7. septembrim.

[..]apstiprināja, ka Datu subjekts nebija vērsies pie viņas pēc veselības pakalpojuma, un ka iegūta informācija netika lejuplādēta, izdrukāta vai kā citādi saglabāta. Par darbnespējas lapas neesamību mutiski tika informēts medicīniskās daļas vadītājs, kura uzdevumā arī tika veikta informācijas iegūšana.

[..] neuzskata, ka tika pārkāpti Datu regulas pārkāpumi, jo datu apstrāde bija vajadzīga darbinieka darbības novērtēšanai, kas atbilst Datu regulas 9. panta 2. punkta h) apakšpunktam.

[4.] Ievērojot šā lēmuma [1.-3.] punktā konstatēto, Inspekcija secina turpmāko.

[4.1.] Tiesisko regulējumu fizisko personu datu apstrādei nosaka Datu regula, Datu likums un citi normatīvie akti.

Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 1), 2) un 15) apakšpunktu “personas dati” ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu⁹ fizisku personu¹⁰, “veselības dati” ir personas dati, kas saistīti ar fiziskas personas fizisko vai garīgo veselību, tostarp veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu, un kas atspoguļo informāciju par tās veselības stāvokli, savukārt “apstrāde” ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība¹¹ vai darbību kopums, kas pilnībā vai daļēji veiktas ar automatizētiem līdzekļiem¹², kā arī darbības ar tādiem personas datiem, kuri veido vai ir paredzēti, lai veidotu, daļu no kartotēkas¹³.

Tādejādi Datu subjekta vārds, uzvārds, personas kods, dzimšanas datums, vecums, dzimums, adrese ir uzskatāmi par personas datiem Datu regulas 4. panta 1) apakšpunkta izpratnē, bet informācija, kas atspoguļo Datu subjekta veselības stāvokli (informācija par izsniegtajām DNL) un veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu (informācija par izrakstītajām receptēm) ir uzskatāma par veselības (īpašu kategoriju) datiem Datu regulas 4. panta 15) apakšpunkta izpratnē, savukārt [..] veiktā aplūkošana, izmantojot E-veselības sistēmu, ir uzskatāma par datu apstrādi Datu regulas 4. panta 2) apakšpunkta izpratnē.

[4.2.] Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 7) apakšpunktu par personas datu apstrādes atbilstību ir atbildīgs pārzinis - fiziskā vai juridiskā persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūras, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus [..].

Konkrētajā gadījumā attiecībā uz personas datu apstrādes darbībām (aplūkošanu), ko [..], izmantojot [..] piešķirtas piekļuves tiesības E-veselības sistēmai, veica ar amatu pienākumu veikšanu nesaistītajos nolūkos, par pārzini atzīstama – [..].

[4.3.] Atbilstoši Datu regulas 5. panta 2. punktam pārzinim ir pienākums veikt datu apstrādi atbilstoši Datu regulas 5. pantā minētajiem datu apstrādes pamatprincipiem¹⁴ un Datu regulas 6. pantā

⁹ Identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem

¹⁰ datu subjekts

¹¹ Piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darīt tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana

¹² Personas datu apstrāde ar automatizētiem līdzekļiem ietver datu apstrādi informācijas sistēmās, kur iespējams atlasīt personu pēc konkrētiem identifikatoriem, piemēram, izmantojot informācijas tehniskās sistēmas.

¹³ Jebkurš strukturēts personas datu kopums, kas ir pieejams saskaņā ar konkrētiem kritērijiem, neatkarīgi no tā, vai datu kopums ir centralizēts, decentralizēts vai izkliedēts, pamatojoties uz funkcionālu vai ģeogrāfisku motivāciju.

¹⁴ a) “likumīgums, godprātība un pārredzamība”, b) “nolūka ierobežojumi”; c) “datu minimizēšana”); d) “precizitāte”; e) “glabāšanas ierobežojums”; f) “integritāte un konfidencialitāte”.

noteiktajam tiesiskajam pamatam¹⁵. Savukārt saskaņā ar Datu regulas 9. panta 1. punktu ir aizliegta īpašu kategoriju personas datu apstrāde. Minētā panta 1. punktu nepiemēro, ja ir piemērojams kāds no Datu regulas 9. panta 2. punktā norādītajiem pamatojumiem.

Atbilstoši Datu likuma 25. pantam datu apstrāde ir atļauta, ja ir vismaz viens no Datu regulas 6. panta 1. punktā noteiktajiem pamatiem. [...] Datus, kas atklāj fiziskās personas rasi vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību vai dalību arodbiedrībās, un ģenētiskos datus, biometriskos datus, kuru apstrāde nepieciešama fiziskās personas unikālai identifikācijai, veselības datus vai datus par fiziskās personas dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju apstrādāt ir atļauts, ja ir vismaz viens no Datu regulas 9. panta 2. punktā noteiktajiem pamatiem vai datu apstrāde paredzēta ārējā normatīvajā aktā atbilstoši Datu regulas 9. panta 4. punktam

[...] E-veselības sistēmā veikto Datu subjekta personas un veselības datu apstrādi, pamatoja ar Datu regulas 9. panta 2. punkta h) apakšpunktu. Šajā sakarā norādāms, ka h) apakšpunktā paredzētais nodrošina juridisku pamatojumu apstākļos, kad apstrāde ir vajadzīga profilaktiskās vai arodmedicīnas nolūkos, darbinieka darbības novērtēšanai, medicīniskas diagnozes, veselības vai sociālās aprūpes vai ārstēšanas vai veselības vai sociālās aprūpes sistēmu un pakalpojumu pārvaldības nodrošināšanas nolūkos, pamatojoties uz Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem vai saskaņā ar līgumu ar veselības darba profesionāli un ievērojot 3. punktā minētos nosacījumus un garantijas. Ar darbinieka darbības novērtēšanu tiek domāti gadījumi, kad apstrādi veic tam speciāli pilnvarota persona (t.i. veicot savus tiešus darba pienākumus) saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību, piemēram, arodārsts obligātās veselības pārbaudes ietvaros.

Pacientu tiesību likuma 10. panta 5.² daļas 1. punktā noteikts, ka veselības informācijas sistēmā uzkrāto informāciju par pacientu normatīvajos aktos par veselības informācijas sistēmā apstrādājamiem datiem noteiktajā kārtībā un apjomā apstrādā ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personas *ārstniecības mērķu sasniegšanai*. Savukārt MK noteikumu Nr. 134 22. punktā noteikts, ka ārstniecības persona (tai skaitā ārsta palīgs), kas autentificējies veselības informācijas sistēmā šo noteikumu 12. punktā minētajā kārtībā, ir tiesīga šajos noteikumos noteiktajā apjomā apstrādāt veselības informācijas sistēmā iekļautos ierobežotas pieejamības datus par pacientu *ārstniecības mērķu sasniegšanai*.

Tādējādi saskaņā ar Pacientu tiesību likumu un MK noteikumiem Nr. 134, E-veselības sistēmā fiziskas personas datus iespējams apstrādāt tikai ārstniecībai jeb veselības aprūpes sniegšanai.

Nemot vērā to, ka piekļuve E-veselības sistēmai [...] tika piešķirta kā ārsta palīgam, lai veiktu amata aprakstā noteiktus uzdevumus, par tiesisko pamatu konkrētajā gadījumā būtu atzīstama informācijas iegūšana (aplūkošana) E-veselības sistēmā, ja tā ir pamatota ar darba pienākumu veikšanu. No Datu subjekta, [...] , [...] sniegtās informācijas izriet, ka Datu subjekts 2023. gada 31. augustā un 2023. gada 4., 5., 6. un 7. septembrī nesaņēma [...] vai [...] veselības aprūpes pakalpojumus, [...] pienākumos neietilpst veikt darbinieka darbības novērtēšanu, turklāt, no [...] sniegtas informācijas konstatējams, ka [...] veica Datu subjekta personas un veselības datu apstrādi bez tiesiskā pamata, [...] identificēja minēto incidentu, kā personas datu aizsardzības pārkāpumu. Minēto apstiprina arī [...] sniegtie paskaidrojumi, ka datu apstrāde tikai veikta, lai pārbaudītu vai Datu subjektam ir izsniegtas DNL.

[4.5.] Izvērtējot Lietā noskaidroto informāciju, Inspekcijai ir pamats secināt, ka šā lēmuma [2.4.] punkta minētajos datumos un laikos[...] , izmantojot viņai darba pienākumu izpildei piešķirto piekļuvi E-veselības sistēmai, veica informācijas pieprasījumu par Datu subjektu, tādējādi iegūstot (aplūkojot) šā lēmuma [2.5.] apakšpunktā minētos Datu subjekta personas un veselības datus ar darba pienākumu veikšanu un ārstniecības mērķu sasniegšanu nesaistītajos nolūkos.

¹⁵ piekrišana, līguma izpilde, juridisks pienākums, sabiedrības intereses, vitālo interešu aizsardzība un leģitīmo interešu ievērošana.

Tādējādi, [..], apstrādājot Datu subjekta personas un veselības datus E-veselības sistēmā, ir veikusi datu apstrādi, pārkāpjot Datu regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktos personas datu apstrādes pamatprincipus un bez Datu regulas 6. panta 1. punktā un 9. panta 2. punktā noteiktā tiesiskā pamata.

[5.] Datu regulas 58. panta 2. punkta b) apakšpunkts paredz Inspekcijas pilnvaras izteikt rājienu pārzinim vai apstrādātājam, ja ar apstrādes darbībām ir tikuši pārkāpti Datu regulas noteikumi. Datu likuma 23. pantā noteikts, ka Inspekcija, pieņemot Datu regulas 58. pantā noteiktos lēmumus, piemēro Administratīvā procesa likumu. Ievērojot minēto un to, ka [..] darbībās ir konstatēti Datu regulas noteikumu pārkāpumi, Inspekcijai saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 66. panta pirmo daļu ir nepieciešams lemt par administratīvā akta izdošanas lietderību.

[5.1.] Vērtējot administratīvā akta nepieciešamību un vajadzību, Inspekcija ir konstatējusi, ka lēmuma pieņemšana ir gan nepieciešama, gan vajadzīga, ņemot vērā to, ka pārkāpuma rezultātā ietekmēti īpašo kategoriju dati, to ir veikusi ārstniecības persona, tātad profesionāls, kuram īpaši jāgādā par pacientu veselības datu aizsardzību.

Tāpat konkrētajā gadījumā administratīvais akts ir piemērots līdzeklis mērķa sasniegšanai, jo sekmē [..] izpratni par savas rīcības neatbilstību un novērš līdzīgu pārkāpumu rašanos nākotnē.

[5.2.] Administratīvais akts ir uzskatāms par samērīgāko līdzekli mērķa sasniegšanai, jo salīdzinājumā ar lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu ir uzskatāms par saudzīgāku, jo Inspekcija konkrētajā gadījumā ir ņēmusi vērā [..] norādīto, ka ar Datu subjekta datiem netika izdarītas papildu darbības un/vai apstrādes (lejuplāde, izdruka, nodošana trešajām personām).

Ievērojot minēto, Inspekcija, pamatojoties uz Datu regulas 4. panta 7. punktu, 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu, 6. panta 1. punktu un 9. panta 2. punktu, kā arī 58. panta 2. punkta b) apakšpunktu, Datu likuma 23. pantu un Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 2. punktu, **nolemj izteikt [..] rājienu.**

[6] Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76. panta pirmo un otro daļu, 79. panta pirmo daļu un Datu likuma 24. panta pirmo daļu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Datu valsts inspekcijas direktoram.

Direktora vietniece

L. Dilba